

מי כתב את ספר שמואל? Who Wrote Sefer Shmuel?

Rabbi Aviad Bodner

1. Babylonian Talmud, Bava Batra 14B	בבלי, בבא בתרא דף י"ד:
The order of the Hagiographa is Ruth, the Book of Psalms, Job, Prophets, Ecclesiastes, Song of Songs, Lamentations, Daniel and the Scroll of Esther, Ezra and Chronicles... Who wrote the Scriptures? — Moses wrote his own book and the portion of Balaam and Job. Joshua wrote the book which bears his name and [the last] eight verses of the Pentateuch. Samuel wrote the book which bears his name and the Book of Judges and Ruth... But is it not written in it, Now Samuel was dead? — It was completed by Gad the seer and Nathan the prophet.	סידרן של כתובים רות וספר תהלים ואיוב ומשלי קהלת שיר השירים וקיונות דניאל ומגילת אסתר עזרא ודברי הימים ... ומי כתבן? משה כתב ספרו ופרשת בלעם ואיוב יהושע כתב ספרו ושמונה פסוקים שבתורה שמואל כתב ספרו ושופטים ורות... והכתיב ושמואל מת! דאסקיה גד החוזה ונתן הנביא
2. Rashi's Commentary on Shmuel I 17:58	פירוש רש"י
Whose son is this youth: Our Rabbis said: Did he not recognize him? Is it not stated: "And he became his weapon bearer" (supra 16:21)? But, (rather this is the explanation): he saw him behaving in a kingly manner. (Vid. supra v. 38) Said Saul, "If he comes from the family of Perez, he will be a king, for the king may break fences (פרץ, related to פורץ) to make a way for himself, and no one may stop him. If, however, he comes from the family of Zerah, he will merely become an esteemed person. Said Doeg to him," Before you ask whether or not he is descended from a family which qualifies him for the throne, ask whether or not he is qualified to enter the congregation, since he is descended from Ruth the Moabitess. "Said Abner to him," We have learned: An Ammonite (is forbidden, Deut. 23:3) but not an Ammonitess. " Said Doeg to him, " If so, a 'mamzer' and not a 'mamzereth'." He replied, " It is stated here: Because they did not meet you with bread and water (v. 5 ibid.), and it is not customary for a woman to do so." He said to him, " Men should have met men, and women should have met women." Abner became silent. Saul said to him: You ask whose son this youth is: Above (v. 55) it is written: הנער, and here it is written העלם. He said to him, "This law has escaped your memory (נתעלמה). Go out and ask in the academy." This is as it is stated in Jeb. 77a.	בן מי זה הנער. וכי לא היה מכירו, והלא כתיב (לעיל טז כא) ויאהבהו מאד ויהי לו נושא כליו, אלא ראהו מתנהג בטכסיסי מלכות, אמר שאול, אם בא ממשפחת פרץ, מלך יהיה, שהמלך פורץ גדר לעשות לו דרך ואין ממחין בידו, ואם ממשפחת זרח בא, חשוב יהיה. אמר לו דואג, עד שאתה שואל אם בא ממשפחה שיהא הוא הגון למלכות אם לאו, שאל אם ראוי לבא בקהל אם לאו, שהרי מרות המואביה בא. אמר לו אבנר, שנינו עמוני ולא עמונית. אמר לו דואג, אם כן ממזר ולא ממזרת. אמר לו, כאן נאמר (דברים כג ה), על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים, ואין דרך אשה בכך. אמר לו, היה להם לקדם אנשים לקראת אנשים, ונשים לקראת נשים. נשתתק אבנר, אמר לו שאול. שאל אתה בן מי זה העלם. למעלה כתיב הנער, וכאן כתיב העלם, אמר לו, הלכה זו נתעלמה ממך, צא ושאל בבית המדרש, כדאיתא ביבמות (עו ב).
3. פירוש הרלב"ג לשמואל	
רבים יתמהו איך יתכן שלא ידע שאול בן מי הוא, וכבר ספר במה שקדם שכבר שלח שאול מלאכים אל ישי שישב דוד עמו? וידמה כי המלך לרוב עסקיו ולרוב הבאים לפניו, לא יוכל להכיר כל אחד מהם בפרט, ויתבאר מתשובת דוד לו, ששאלת שאול לא היתה רק לדעת מי הוא, כדי שיתבאר לו מאי זו משפחה הוא, כי כבר הבטיחהו שיתן לו בתו לאשה.	
4. Septuagint, Kings I Chapter 17	
Missing verses 12-31, 41, 50, 55-58.	

בן מי אתה הנער ויאמר דוד בן עבדך ישי בית הלחמי ויאמר איפוא האם לא קדמה כבר ידיעתו אותו כאמרו (שם טז, יח- כא) ויען אחד מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן לישי בית הלחמי וגוי ואמר: וישלח שאול מלאכים אל ישי ויאמר שלחה אלי את דוד בנך וגוי ויבא דוד אל שאול ויעמד לפניו ויאהבהו מאד ויהי לו נשא כלים ושאר הסיפור ומה איפוא מובנה של שאלתו אחרי זאת על אודות אביו והנה יש בזה שתי תשובות הראשונה כי **מסתבר שספור התודעות אליו אשר ביארנוהו היה מאוחר בזמן לסיפור גלית ונקבע לפניו על דרך מוקדם ומאוחר אשר כבר קדם דיבורנו עליו.**

6. Abarbanel, Introduction to Prophets

אברבנאל, הקדמה לנביאים ראשונים

מחכמינו איך לא הביאו הפסוק הזה לחזוק דעתם. והנכון אצלי בדבר הזה הוא, ששמואל כתב הדברים שקרו בימיו, ונתן הנביא כתב גם כן בפני עצמו, וגד החוזה כתב גם כן בפני עצמו כל אחד מהם כל מה שקרה בימיו, ושהכתובים האלה ירמיהו הנביא קבצם וחתרם יחד וסדר הספר כלו על פיהם, שאם לא כן מי קבץ המאמרים ההם בהיותם מפועלים מתחלפים? שהכתוב האמר שכתבו הנביאים ההם דבריהם זה אחר זה, כי אם שכל אחד כתב ספר בפני עצמו. וידמה שירמיהו כאשר רצה לכתוב ספר מלכים, הבין ספר שמואל הקודם אליו, והוא קבץ מאמרי הנביאים הנזכרים בספר, ואין ספק שהוסיף בו דברים לביאור המאמרים כפי מה שראה, וזהו אוכרו, עד היום הזה, והוא היה מה שכתב לפניו בישראל וגומר, כי הנביא היום יקרא לפניו דרואה, ושאר הפסוקים אשר זכרתי שיוורו איחור הזמן, כלם היו מפעל היתקן והמקבץ ע"ה. ואם תרצה לומר שיהושע כתב ספרו יחסכים עם דברי חז"ל, אמור מעתה שירמיהו ג"כ או שמואל קבץ המאמרים ההם ותקנם ע"ה ספר, והוא אשר הוסיף עליהם כיד אלקיו הטובה כמו שאומר בספר שמואל. וזהו מה שרציתי לבאר בענין הפועל וכותב הספרים האלה: